

Riskinarvioinnin tutkimusyksikkö
Kirsi-Maarit Siekkinen

31.10.2011

Kokous: 12th Meeting between Focal Points and EFSA

Paikka: Hotel Gdańsk, Gdańsk (Puola)

Aika: 19–20.10.2011

Osallistuja: Kirsi-Maarit Siekkinen

Lisätietoja: www.efsa.europa.eu

Jan Orgelbrand Puolasta toivotti kokoukseen osallistujat tervetulleiksi kahdenteentoista Focal Point kokoukseen, jossa käsiteltiin mm. EFSA:n omaa julkaisua ”EFSA Journalia”, EFSA:n yhteistyöorganisaatioiden ns. artikla 36 listan hallintaan suunnitteilla olevaa ohjetta ja Euroopan tasolla vuosina 2012–2013 järjestettävää riskinarviointikoulutusta.

Kokouksessa kuultiin myös ajankohtaisia asioita EFSA:n tiedonvaihtojärjestelmästä (IEP). Lisäksi Espanjan edustaja esitteli kokouksessa heidän kansallista tieteellistä yhteistyötään ja Ruotsin edustaja lastenruokien raskasmetalleihin liittyvää hanketta. Esittelin kokouksessa Suomen edustajana Evirassa 26–28.10.2011 järjestettävää kansainvälistä riskinarviointiseminaaria, sekä taustoitin esitystä viimeisen 10 vuoden aikana järjestämistämme riskinarviointikoulutuksista.

EFSA tieteelliset tuotokset löytyvät EFSA Journalista

Carola Sondermann EFSAsta esitteli EFSA:n omaa tieteellistä ja maksutonta verkkojulkaisua, jossa kaikki EFSA:n tieteelliset tuotokset julkaistaan. Julkaisuista voi tehdä näppärästi hakuja sivuilla olevalla hakutoiminnoilla. Lisätietoja: <http://www.efsa.europa.eu/en/publications/efsajournal.htm> EFSA Journalin voi tilata EFSA:n sivuilta myös suoraan s-postiinsa.

Artikla 36 listaan liittyvä ohjeistus valmistumassa

EFSA:ssa laaditaan edelleen artikla 36 listaan liittyvää ohjeistoa. Ohjeiston on tarkoitus auttaa mm. EFSA:n yhteistyöorganisaatioiden kontaktihenkilöitä ja Focal Pointteja listan ajan tasalla pitämisessä. Ohjeisto tulee sisältämään myös ohjeet askel askeleelta kuinka uudet organisaatiot pääsevät mukaan listalle ja miten niiden pätevyys arvioidaan. Ohjeisto listaa myös kaikkien toimijoiden kuten yhteistyöorganisaatioiden kontaktihenkilöiden, Advisory Forumin jäsenten, Focal Pointtien, maiden EU -edustustojen, EFSA:n, EFSA:n johtokunnan ja pääjohtajan tehtävät.

EFSA:n edustaja muistutti jäsenmaita, että uudet listalle nimitettävät organisaatiot voivat olla kokonaisia organisaatioita tai vain niiden osia. Mitään erillisiä hakuaikoja uusille organisaatioille ei ole, vaan EFSA:n johtokunta ottaa niitä käsiteltäväksi lähes sitä mukaa kuin maat niitä EFSA:lle toimittavat.

Listalle mukaan haluavien organisaatioiden edustajien toivotaan ottavan yhteyttä maansa Focal Pointtiin, joka auttaa organisaation edustajaa käytäntöön liittyvissä asioissa (*Suomen FPN yhteystiedot: focalpoint@evira.fi*).

EFSA:n tiedonvaihtojärjestelmällä (IEP) EFSA ja jäsenmaat vaihtavat tietoja valmistuneista ja käynnissä olevista riskinarvioinneista

Kokouksessa Saadia Noorani EFSAsta esitteli IEP työryhmyön tuotoksena valmistuneen arviointiraportin EFSA:n tiedonvaihtojärjestelmän käytettävyydestä ja hyödynnettävyydestä: <http://www.efsa.europa.eu/en/supporting/pub/134e.htm>.

Käyttäjöikeuksia järjestelmään on laajennettu ja nyt ne ovat kaikilla EFSA:n extranetin käyttäjillä, EFSA:n yhteistyöorganisaatioiden kontaktihenkilöillä, Focal Pointeilla, Advisory Forumin jäsenillä, sekä erillisestä pyynnöstä Euroopan komission edustajilla ja kansallisilla asiantuntijoilla.

EFSA lähettää kuukausittain mm. Focal Pointeille raportin, josta näkee mitä tiedonvaihto-järjestelmään on ko. kuukauden aikana ladattu ja dokumentteihin voi tutustua sitten itse järjestelmässä yksityiskohtaisemmin. Valitettavasti EFSA ei anna lupaa ladata raportteja internettiin esim. kansallisille Focal Point sivuille, vaan kukin maa joutuu itse ratkaisemaan tavan jolla välittää tietoa tiedonvaihtojärjestelmään ladatuista dokumenteista kansallisille asiantuntijoilleen. (Suomen FP välittää raportin s-postitse riskinarvioinnin parissa toimiville asiantuntijoille ja lataa pyynnöstä IEPstä dokumentteja niitä haluaville. Tälle jakelulistalle voi ilmoittautua mukaan lähettämällä s-postia FPlle: efsafocalpoint@evira.fi. FPille voi myös lähettää riskinarviointiin liittyviä dokumentteja ladattavaksi IEPiin muiden maiden ja EFSA:n saataville).

EFSA tavoitteena on tehdä tiedonvaihtojärjestelmää tunnetuksi, jonka johdosta IEP työryhmässä ollaan mietitty järjestelmän promootiotoimia. EFSA kannusti Focal Pointteja esittelemään järjestelmää kansallisille riskinarvioitsijoille tilaisuuksissaan. (Suomen FP esitteli IEP:tä mm. 23.5.2011 järjestämässään tilaisuudessa. Pidetty esitys on saatavilla FP-sivuilta: http://www.evira.fi/portal/fi/evira/esittely/toiminta/efsan_focal_point-toiminta/seminaarit/Focal_Point-toiminta_2010-2011).

Viimeisin IEP työryhmän kokous järjestettiin 12.10.2011 web- kokouksena johon myös allekirjoittanut osallistui.

Riskinarviointikoulutusta tullaan järjestämään vuosina 2012–2013 Euroopan tasolla

Vuonna 2009 EFSA kartoitti Focal Pointtien avulla maiden järjestämiä riskinarviointikoulutuksia. Kartoituksen tulosten pohjalta EFSA perusti työryhmän pohtimaan riskinarviointikoulutuksen järjestämistä koko Euroopan tasolla. Työryhmä julkaisi keväällä 2011 raportin mm. koulutuksen toivottavasta sisällöstä: <http://www.efsa.europa.eu/en/supporting/pub/142e.htm>.

Raportin pohjalta avattiin tarjouskilpailu koulutuksen järjestämisestä:

http://ec.europa.eu/eahc/food/tender_2011_btsf_04.html. Valintaprosessi on vielä kesken, rahaa Euroopan komission on varannut tähän koulutukseen 700 000 euroa.

EFSA kertoi kokouksessa ennakkotietona, että tarkoituksena on koulutuksen järjestäjän valinnan jälkeen aloittaa koulutukset ensi vuonna touko-kesäkuussa. Koulutuksia järjestetään vuosina 2012–2013, jolloin tullaan järjestämään yhteensä 11 viiden päivän mittaista koulutusjaksoa mikrobiologisesta- ja kemiallisesta riskinarvioinnista, sekä riskinarviointikoulutusta kasvintuhoojista, ravitsemuksesta ja GMOista mukaan lukien uudet teknologiat. (Lähettämistämme ja myös Advisory Forumin kokouksissa esitetyistä kommentteistamme huolimatta eläinten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvää riskinarviointikoulutusta ei olla tässä yhteydessä järjestämässä).

Focal Pointin kautta tullaan välittämään lisää tietoa aiheesta myöhemmin.

EFSA:n asiantuntijat varsin tyytyväisiä

EFSA esitteli asiantuntijatytyväisyyskyselyn tuloksia, jolla tiedusteltiin asiantuntijoiden (N=1 734) tyytyväisyyttä EFSA:ta saatuun tukeen, koskien hallintoa, viestintää ja tieteellistä tukea. Kysely toteutettiin alkuvuonna ja oli sarjassaan toinen (ensimmäinen vuonna 2009). Kyselyn vastausprosentti oli 53 %.

Asiantuntijat olivat kokonaisuutena tarkasteltuna lähes yksimielisesti tyytyväisiä EFSA:n tukeen. Lisäksi tyytyväisyys oli vuodesta 2009 noussut. Eniten asiantuntijat olivat tyytyväisiä EFSA:ta saatuun hallinnolliseen tukeen - kuten sihteeriapuun, kuljetuspalveluun lentokentän ja Parman välillä, sekä mahdollisuuteen tilata matkalippuja EFSA:n kautta – ja tieteelliseen tukeen. 94% asiantuntijoista ilmoitti halukkuudesta jatkaa työtä EFSA:n kanssa; tulos oli sama vuonna 2009.

Viestintäasioita

DEN edustaja esitteli maansa Riskinarviointi Instituutin (BfR) tuotoksia. Viime vuonna he julkaisivat 2960 riskinarviointiin liittyvää tuotosta. Joskin 2/3 osa niistä oli ns. rutiinityöhön liittyvää esim. kasvinsuojeluaineisiin liittyviä 1–2 sivun mittaisia tuotehyväksymiä. Kaikki riskinarviointiin liittyvät tuotokset julkaistaan BfR:n saksankielisillä internetsivuilla ja IEP:ssä.

NON edustaja esitteli myöskin maansa riskinarviointiin liittyviä internetsivuja. Heidän tavoitteenaan on, että ainakin puolet heidän riskinarviointiin liittyvistä julkaisuistaan sisältäisi lyhyen englanninkielisen tiivistelmän. Norja julkaisee riskinarviointinsa norjankielisillä sivuillaan. Lisäksi ne on ladattu IEP:iin. (Eviran riskinarvioinnin tutkimusyksikön tekemät ja käynnissä olevat riskinarviointit julkaistaan yksikön sivuilla. Sivuille ladattu tieto löytyy meiltä kolmella kielellä; suomeksi, ruotsiksi ja

englanniksi: <http://www.evira.fi/portal/fi/evira/esittely/toiminta/riskinarviointi/>. Tuotoksemme ladataan myös IEPiin.)

EFSA kannusti Focal Pointteja vierailemaan toistensa riskinarviointia tekevien organisaatioiden sivuilla. (Kiinnostuneet voivat pyytää linkkejä allekirjoittaneelta).

EFSA tulee järjestämään Focal Pointeille ja Advisory Forumin viestintäryhmän jäsenille ensi vuonna yhteiskokouksen, jossa on tarkoitus keskustella näiden ryhmien välisestä yhteistyöstä. EFSA kertoi, että maiden viestintäryhmän jäsenellä on käyttöoikeudet EFSA:n kuvapankkiin, jossa voi jakaa myös omia kuviaan.

EFSA on pian kymmenvuotias

EFSA täyttää ensi vuonna 10 vuotta, ja vuonna 2012 sitä tullaan juhlistamaan monin eri tavoin. Tavoitteena on edelleen lisätä mm. tietoisuutta ja ymmärrystä EFSA:n ja jäsenmaiden tekemästä riskinarviointityöstä osana koko Euroopan elintarviketurvallisuuksi. EFSA tarjoaa myös Focal Pointeille mahdollisuuden järjestää yhteistilaisuuksia aiheesta jäsenmaissa.

Mahdollisesti EFSA Journaliin tehdään noin 100 sivun mittainen erikoisnumero, johon jäsenmaiden asiantuntijat ja EFSA yhdessä kirjoittavat artikkelit. EFSA pyysi Focal Pointteja ilmoittamaan mikäli jäsenmaista löytyy innokkaita kirjoittajia tai kirjoittajaryhmiä. Lisäksi EFSA ottaa vastaan aihe-ehdotuksia. Ehdotuksia kansallisista kirjoittajista ja aiheista voi välittää Suomen Focal Pointille: focalpoint@evira.fi EFSAan välitettäväksi.

Muut asiat

- ✓ Focal Pointit raportoivat EFSAlle vuoden 2011 toiminnastaan 15.11.2011 mennessä. EFSA koostaa ja julkaisee yhteisraportin Focal Point toiminnasta ensi vuoden alkupuolella. *Raportti tullaan lataamaan kansallisille Focal Point sivuille aikaisempien vuosien tapaan.*
- ✓ Kokouksessa tehtiin myös ryhmätöitä tiedonvälitykseen liittyen. EFSA koostaa ryhmätöiden tuloksista dokumentin, jonka pohjalta keskustelua aiheesta tultaneen jatkamaan. Oman ryhmäni jäseniä hämmästyttiin kertomalla, että mm. julkaisemme kansallisilla Focal Point sivuillamme kokoukseen osallistujien matkakertomukset niin Advisory Forumin kuin Focal Pointinkin kokouksista.
- ✓ EFSA:n asiantuntijapankin (EDB) jäsenille tullaan lähettämään käyttäjäkysely, johon mahdollisimman monien toivotaan vastaavan. Kyselyyn on mahdollista vastata 7.11.2011 asti.
- ✓ Focal Pointit voivat maidensa Advisory Forumin jäsenen lisäksi jättää kommentteja EFSAlle sen ensi vuoden toimintasuunnitelmasta (Preliminary Management Plan of the European Food Safety Authority for 2012) 4.11.2011 mennessä. Tulevaisuudessa EFSA tulee siirtymään pidemmän ajan toimintasuunnitelmiin.
- ✓ Suomen Focal Point osallistuu kansainvälisen riskinarviointiseminaarin järjestämiseen. Seminaari pidetään Evirassa (Viikki) 26-28.10.2011. Lisätietoa seminaarista kansallisilta Focal Point -sivuilta: http://www.evira.fi/portal/fi/evira/esittely/toiminta/efsan_focal_point_toiminta/seminaarit/

Seuraavat Focal Point –kokoukset

- ✓ 13th 15-16.2.2012 Itävalta (Wien)
- ✓ 14th 5-6.6.2012 Sveitsi
- ✓ 15th 9-10.10.2012 Italia (Parma)

JAKELU: Eviran jory, K.Savela, M.Aho/MMM, S.Turunen